

GAZETA POLSKA

Bukowiny

Видання громадської організації
«Чернівецьке обласне Товариство польської культури
ім. Адама Міцкевича»

Nr 133 (715)

maj 2018 r.

Ukazuje się od 30 lipca 1883 roku

Pismo społeczne, gospodarcze i literacko-kulturalne

«Ślubowanie»

Józef STEMLER

Rozwiń skrzydła, orle białe –
i koroną złotą świeć.
Do przeszłości Polski całej
w sercach naszych miłość wznieć!
Srebrnopióry ptaku nasz,
Ty nam drogi w przyszłość wskaż;
Chrobrych myśli i Maja brzask –
wykuć czynem w Polski blask.
Rozwiń skrzydła, orle białe,
szybuj w niebo, w słońce leci ...
Wolny, silny, w pełni chwały,
siłę polskiej woli nieć! ...
Ducha polski wciąż odradza
O Boże, Ty mocy daj!
I ludzkości drogę wskazać ...
Tak ślubuję – w Trzeci Maj.

Rocznica

Stanisław ALEKSANDRZAK
Trzeci Maja radością wiosenną
wszystkich ludzi dziś w Polsce
powitał,
Sztandarami biało-czerwonymi
umała się Rzeczpospolita.
Umały się też pierwszym kwieciami
łaki, pola i w ogrodach drzewa,
Maj się pieśnią zwycięskiej wiosny
zgodnym chórem z ludzi rozśpiewał.
Rozpłynęła się już pieśń radosna
głośnym echem po ojczystym kraju
– Witaj, witaj, Majowa Rocznicu,
pamiętny Trzeci Maju.

Radosny dzień

Józef RELIDZYŃSKI

Dniu radości, dniu wesela!
Jak szeroki polski kraj,
Niechaj okrzyk w niebo strzela
Vivat! Vivat! Trzeci Maj!
Naród z królem, król z narodem
Odrodzenia ziścił sen ...
w upojeniu cudnem, młodem
niech nam dzień rozbłyska ten
Trzeci Maja! ... Wielki Boże
dłonie bratnie złączmy wraz!
Cóż się oprze, któż nas zmoże?
Bóg nad nami! Polska w nas!
Zorza świta, dzień się rodzi –
Po wolności sięgnij raj!
W górę serca starzy, młodzi!
Vivat! Vivat! Trzeci Maj.

Odznaczenia państwowe i flagi z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą

Prezydent Rzeczypospolitej
Polskiej Andrzej Duda z okazji
Dnia Polonii i Polaków za Granicą
nadał Ordery Odrodzenia Polski i
Ordery Zasługi Rzeczypospolitej
Polskiej osobom zasłużonym w
działalności na rzecz środowisk
polonijnych.

– Bardzo dziękuję za to
niezwykle spotkanie, w bardzo
szczególny dzień – w Święto Flagi
Rzeczypospolitej Polskiej, ale
także w Święto Polonii i Polaków
za Granicą, 2 maja 2018 roku.
Jakże szczególnego roku, roku
stulecia odzyskania przez Polskę
niepodległości, więc możemy
powiedzieć, że święto wyjątkowo
podniosłe. Obchodzimy je też
w szczególnej aurze, tutaj na
dziedzińcu Pałacu Prezydenckiego,
tym dziedzińcu, gdzie zawsze
witane są delegacje zagraniczne,
gdzie Prezydenci Rzeczypospolitej
witają swoich partnerów
prezydentów i koronowane głowy

z całego świata, – powiedział
Prezydent RP.

Odznaczeni zostali:
KRZYŻEM OFICERSKIM
ORDERU ODRODZENIA
POLSKI siostra MICHAELA
RAK – założycielka i dyrektorka
Hospicjum im. bł. ks. Michała
Sopočki w Wilnie; KRZYŻEM
OFICERSKIM ORDERU
ZASŁUGI RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ – Iwona DRAĞ-
KORGA – nauczycielka polonijna
i instruktorka w Instytucie Józefa
Piłsudskiego w Nowym Jorku;
Daniel OHOTSKI – przedstawiciel
polonijnej społeczności Adamola;
Władysław STRUTYŃSKI –
wykładowca uniwersytecki,
wiceprzewodniczący Federacji
Organizacji Polskich na Ukrainie;
KRZYŻEM KAWALERSKIM
ORDERU ODRODZENIA POLSKI
– ksiądz Marek RACZKIEWICZ –
duszpasterz polonijny w Hiszpanii,
wykładowca uniwersytecki;

Damian WAWRZYNIAK –
właściciel restauracji „House of
Feast” w Peterborough, propagator
polskich tradycji kulinarnych w
Wielkiej Brytanii; KRZYŻEM
KAWALERSKIM ORDERU
ZASŁUGI RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ – Elena USOVA –

założycielka i redaktor naczelna
polonijnego czasopisma „Jutrzenka”
w Republice Mołdawii.

Prezydent wręczył także flagi
państwowe wyróżnionym 24
organizacjom i instytucjom z kraju
i zagranicą.

Prezydent.pl

Перший офіційний візит

22 травня відбулася протокольна зустріч голови обласної державної адміністрації
Олександра ФИЩУКА з Генеральним консулом Республіки Польща у Вінниці Дамянм ЦЯРЦІНЬСЬКІ

– ДОЗВОЛЬТЕ подякувати
Вам за перший офіційний візит
до нашої області та запевнити у
високій зацікавленості та готов-
ності до продовження плідного
партнерського співробітництва
між Чернівецькою областю та
Польщею, – зазначив Олек-
сандр Фищук. – Ми приділяємо
велику увагу розвитку транс-
кордонного співробітництва з
країнами-членами ЄС. Для нас
було би надзвичайно важливо
скористатися досвідом транс-
кордонної співпраці відповід-
них регіонів Польщі.

Зупиняючись на питаннях
інвестицій, Олександр Фищук
відзначив, що Польща входить
до топ-п'ятірки торговельних
партнерів Чернівецької області.

Проаналізувавши останні тен-
денції зовнішньоекономічних
зв'язків Буковини з підприєм-
ствами Польщі, можна побачи-
ти, що в 2017-му обсяг імпорту
зріс на 85,7%, а за три місяці
2018-го відбулося зростання
обсягів експорту у 3,3 рази. Це,
зокрема, свідчить про значні
темпи розвитку зовнішньоеко-
номічного співробітництва.

Сторони обговорили мож-
ливість подальшої співпраці
бізнесових структур, налаго-
дження тісніших економічних
контактів, залучення польських
інвесторів на Буковину.

Керівник крайової вико-
навчої влади звернувся до пана
Генерального консула з пропо-
зицією розглянути можливість

відкриття Почесного консуль-
ства Польщі у Чернівцях.

У свою чергу Дамян Цяр-
ціньські зауважив, що Польща
та Україна багато років є сусіда-
ми, і що Буковина демонструє
свою толерантність до пред-
ставників різних національнос-
тей, серед яких чимало поляків.

– Докладатиму всіх зусиль,
аби поляки, які живуть тут, були
активною частиною населен-
ня Буковини, – заявив Дамян
Цярціньські. – Хочу підкреслити,
що Польща однозначно засуджує
анексію Криму й агресію на Сході
України. Принципова позиція
Польщі – підтримка територі-
альної цілісності та незалежності
України.

Генеральний консул РП за-

певнив у відкритості до подаль-
шої співпраці Польщі з нашою
державою та зокрема з Черні-
вецькою областю.

Протокольну зустріч із ново-
призначеним Генеральним консу-
лом Республіки Польща у Вінниці
Дамянм Цярціньські мав і голова
обласної ради Іван Мунтян та
Чернівецький міський голова
Олексій Каспрук. Під час зустрічі
дипломата з керівництвом області
та міста були обговорені основні
напрямки поглиблення співпраці
в контексті чинних українсько-
польських міждержавних угод.
Учасники зустрічі порушували
також низку практичних питань,
пов'язаних із забезпеченням
прав польської національної
громади.

Дипломат зауважив, що
добросусідські відносини
Польщі та України є пози-
тивним чинником взаємного
впливу на громади обох держав,
в тому числі і на рівні регіонів.

Олексій Каспрук ознайомив
Генерального консула Республі-
ки Польща у Вінниці з особли-
востями мультинаціонального
життя громади Чернівців, роз-
повів про основні виклики та
напрямки розвитку міста, а
також окреслив перспективи
співпраці в галузях науки, куль-
тури, економіки, зокрема, парт-
нерських відносин із Коніном,
містом-побратимом Чернівців.

Сторони домовились про по-
дальші зустрічі.

Прес-служба
облдержадміністрації.

NATO: sytuacja na Ukrainie tematem każdej rozmowy z Rosją

Według dyrektora Międzynarodowego Sztabu Wojskowego NATO, gen. Jana Bruksa, kwestia sytuacji na Donbasie i roli Rosji w toczącym się konflikcie jest tematem każdej rozmowy pomiędzy przedstawicielami Sojuszu i Moskwy.

– Pierwsze pytanie, jakie jest wysuwane na każdym spotkaniu przedstawicieli NATO i Federacji Rosyjskiej dotyczy sytuacji na Ukrainie. Nigdy nie zapomnimy, co tam się dzieje – powiedział gen. Bruks podczas konferencji prasowej w Kijowie, dodając, że Sojusz rozumie konieczność wypracowania rozwiązania kryzysu na bazie negocjacji.

Według przedstawicieli NATO, prowadzone są działania mające na celu zmniejszanie ryzyka incydentów na wybranych odcinkach takich jak region Morza Bałtyckiego, Morza Czarnego, Śródziemnego

i Syrii. Mowa jest także o realizowanych przedsięwzięciach szkoleniowych. „My prowadzimy nasze ćwiczenia w sposób otwarty i tym samym staramy się dać Rosji sygnał, że koniecznym jest dotrzymanie procedur związanych z otwartością ćwiczeń” – powiedział generał.

Odnosząc się do oczekiwań NATO wobec Ukrainy, Bruks stwierdził, że dotyczą one przede wszystkim dostosowania Sił Zbrojnych Ukrainy do standardów Sojuszu oraz wdrożenia procedur cywilnej kontroli nad armią.

Równocześnie, kolejne spotkanie Komisji Ukraina-NATO zostało odwołane wobec sprzeciwu Węgier, wynikającego z negatywnej oceny Budapesztu dla ustawy oświatowej przyjętej na Ukrainie jesienią zeszłego roku. Strona węgierska grozi także zablokowaniem udziału prezydenta Ukrainy w szczycie NATO, który ma odbyć się w lipcu 2018 roku.

źródło: ukraine.ua.

Apel Kongresu USA do Polski i Ukrainy «Bezwarunkowe potępienie antysemityzmu»

W Izbie Reprezentantów kończy się zbiórka podpisów pod listem do Johna Sullivana, zastępcy sekretarza stanu USA, który do czasu objęcia stanowiska przez nowego polityka, kieruje amerykańską dyplomacją. Inicjatorami akcji jest dwóch kongresmenów: Ro Khanna oraz David Cicilline. W treści dokumentu obaj politycy mieli stwierdzić, że «mimo zapewnień prezydenta Andrzeja Dudy, że nowelizacja ustawy o IPN nie będzie ograniczała wolności słowa, złożony został pozew przeciwko gazecie w Argentynie, wiceminister spraw zagranicznych Jan Dziedziczał zażądał od Yad Vashem w Jerozolimie zmiany wystawy, a burmistrz z Izraela został zmuszony do odwołania uroczystości przez lokalne władze (w Polsce), bo nie chciał zmienić treści wystąpienia o współudziale Polaków w Holocaustu».

Według ustaleń Onetu kongresmeni mieli także zażądać od polskich oraz ukraińskich władz «bezwarunkowego potępienia antysemityzmu oraz bezwzględnego ścigania przestępstw o charakterze antysemickim». Z informacji Onetu wynika, iż w liście podkreślono, że «Kongres USA od dawna wspiera Polskę i Ukrainę w budowaniu demokratycznych społeczeństw, jednak politycy są zaniepokojeni tym, że wzrost antysemityzmu i zaprzeczanie przeszłości utrudniają rozwój demokracji w tych krajach i uniemożliwiają Polsce i Ukrainie budowę otwartych społeczeństw dla wszystkich swoich obywateli, tych z i bez żydowskiego pochodzenia».

Onet.pl.

Marszałek Karczewski w Estonii: Putin dzieli UE i skłóca narody

Prezydent Rosji Władimir Putin jest oparciem dla wszystkich ekstremizmów i separatyzmów, byleby tylko mocniej dzieliły UE i skłócały narody – oświadczył w Tallinie marszałek Senatu Stanisław Karczewski.

Marszałek Senatu **Stanisław Karczewski** oraz marszałek Sejmu **Marek Kuchciński** uczestniczą w dwudniowej konferencji przewodniczących parlamentów państw Unii Europejskiej.

Głównym tematem rozmów pierwszego

dnia obrad w stolicy Estonii była przyszłość Wspólnoty, w drugim dniu politycy rozmawiają o jej bezpieczeństwie i obronie.

W swoim wystąpieniu Karczewski wskazał, że jednym z problemów UE jest «koordynacja wysiłków na rzecz odparcia

agresji propagandowej Rosji na nasze kraje». Według niego Kreml «podsycia historyczne antagonizmy na tle narodowym».

«Putin jest lewicowcem dla lewicowców i konserwatystą dla konserwatystów, oparciem dla wszystkich ekstremizmów i separatyzmów, byleby tylko mocniej dzieliły Unię Europejską i skłócały jedne narody z drugimi» – ocenił marszałek Senatu.

«Gdy w marcu 2014 roku izba wyższa parlamentu rosyjskiego (Rada Federacji - PAP) obradowała nad nadaniem Putinowi prawa do wprowadzenia wojsk na Ukrainę, jeden z jej członków na pytanie o przewidywaną reakcję Zachodu na ten krok odpowiedział: pokrzyżać, pokrzyżać i przestań» – podkreślił Karczewski. Jak wskazał, UE «nie może pozwolić sobie na potwierdzenie tej diagnozy i tej prognozy».

Według marszałka Senatu utrzymanie się takiej opinii wśród decydentów rosyjskich będzie skutkowało kolejnymi aktami agresji.

Karczewski podkreślał również, że filarem wspólnej obrony jest oczywiście NATO, a jego podstawą – ścisłe związki transatlantyckie. «UE może i powinna być strukturą wzmacniającą bezpieczeństwo naszego kontynentu» – dodał.

Przy okazji parlamentarnego szczytu odbywały się także spotkania bilateralne marszałków Kuchcińskiego i Karczewskiego z ich odpowiednikami.

Marszałek Senatu ocenił w rozmowie z dziennikarzami, że to właśnie rozmowy kulturalne były «najważniejsze».

Karczewski powiedział, że podczas spotkania z przewodniczącymi senatów Trójkąta Weimarskiego politycy rozmawiali o dalszym zacieśnieniu współpracy. Chcemy bardzo ożywić ten format spotkań, dyskusji, debaty – zadeklarował marszałek. Poinformował, że Polska, Francja i Niemcy chcą m.in. poszerzyć wymianę młodzieżową i naukową.

Kuchciński w wystąpieniu na koniec konferencji powiedział, że zaproponował przewodniczącym parlamentów UE, by do konkluzji spotkania wpisać chrześcijaństwo jako fundament europejskich wartości, takich jak tolerancja, równość, demokracja.

Konferencja przewodniczących parlamentów UE to forum dyskusji na temat zadań parlamentów narodowych w strukturze europejskiej, forum współpracy międzyparlamentarnej w sprawach unijnych i wyzwań stojących przed Unią. W skład tego gremium wchodzi przewodniczący parlamentów krajów UE i Parlamentu Europejskiego. Konferencja zbiera się raz w roku i jest organizowana przez kraj sprawujący prezydencję w Radzie UE w drugim półroczu poprzedniego roku.

Z Tallina Anna TUSTANOWSKA (PAP).

Bo świat to my – śpiewały dzieci starohuckiej szkoły

25 maja zgodnie z długoletnią tradycją zabrzmiał po raz ostatni szkolny dzwonek dla uczniów starohuckiej szkoły. Jak co roku była to bardzo podniosła uroczystość, którą rozpoczęły hymny Ukrainy i Polski. Przybyli na nią uczniowie, nauczyciele oraz rodzice. Nie mogło zabraknąć również gości. Swoją obecnością zaszczytili nas Wójt naszej gminy Pan Stefan Dragun, Naczelnik Wydziału Oświaty w Krasnoilsku Pani Lilia Markulak, Proboszcz starohuckiej Parafii pw. Siedmiu Boleści Matki Bożej Ks. Janusz Gnat oraz, po raz pierwszy, goście z Polski, z zaprzyjaźnionej z nami Gminy Rzgów pod Łodzią – Przewodniczący Rady Miasta Rzgowa Pan Jan Michalak wraz z małżonką Haliną. Obecność Pana Przewodniczącego nie była przypadkowa, bowiem spełnił on daną przed kilkoma miesiącami obietnicę. Podczas ostatniej wizyty samorządowców ze Rzgowa w styczniu 2018 roku Pan Jan Michalak obiecał ufundować nagrody dla najlepszego ucznia naszej szkoły. Jakże ogromna była nasza radość, kiedy dowiedzieliśmy się, że goście z Polski przywiezły nie jeden, a trzy prezenty – dla trzech najlepszych uczniów.

W części oficjalnej akademii Dyrektor Starokrasnoszorskiej Szkoły Pani Regina Kałuski wręczyła najlepszym uczniom dyplomy uznania. Skierowała również słowa do absolwentów, życząc im pomyślnego zdania egzaminów oraz sukcesów w

zdobyciu dalszej wiedzy i życiu dorosłym. Pan Jan Michalak wręczył nagrody: za pierwsze miejsce laptop ufundowany przez Radę Miasta Rzgowa otrzymała uczennica 9 klasy Aleksandra Derczyk, za miejsca drugie i trzecie Karolina Kałuski i Anna

Akica otrzymały tablety. Należy nadmienić, że sponsorem drugiej nagrody był Pan Jan Michalak z małżonką Haliną, trzecią nagrodę ufundowała rgzowska firma Ptk Warsaw Expo (Międzynarodowe Centrum Targowo – Kongresowe). Swoje życzenia do

absolwentów skierowała również ich pierwsza nauczycielka – Olena Drozdyk oraz nasz Wójt Stefan Dragun. Lilia Markulak przekazała dyplom oraz czek na 1000 hrywien dla Aleksandry Derczyk, która zdobyła 3. miejsce w Obwodowej Olimpiadzie z Biologii.

W części artystycznej zebrani wysłuchali wierszy i podziękowań zarówno w języku ukraińskim, jak i polskim. Wspaniale zabrzmiały piosenki „Nie płacz Ewka” oraz „Bo świat to my” (We are the World), które wykonał chór uczniów z klas 5-9. Łzy wzruszenia oraz uśmiech towarzyszyły występom uczniów klasy pierwszej i czwartej.

Oczywiście na uroczystości „Ostatniego Dzwonka” nie mogło zabraknąć tańca w wykonaniu absolwentów. W tym roku zamiast tradycyjnego walca uczniowie majestatycznie zatańczyli poloneza.

Uroczystości Zakończenia Roku Szkolnego w Satrij Hucie towarzyszyła ródność oraz wiele wzruszeń, za które szczególnie dziękujemy organizatorom akademii oraz sponsorom ze Rzgowa.

Tomasz KAŁUSKI.

Stara Huta.

Папа Римський отримав у подарунок гуцульський кептар

Отець Валерій Сиротюк із дружиною побували на приватній спільній молитві з Папою Франциском

ПАПА Франциск запросив у «Дім Святої Марти» на ранкову Божественну Літургію родини, які зустріли свої подружні ювілеї, а також душпастирів-ювілярів, котрі відзначають річницю священничих рукоположень.

Серед ювілярів, яких запросив Папа на приватну молитву – отець Валерій Сиротюк з дружиною Оксаною.

Щасливе подружжя привезло Папі українські дарунки. Як видно зі світлин Папа Франциск виявив до українців свою прихильність і любов.

«Наше весілля 25 років тому, – продовжує отець Валерій, – відбулося в моїх рідних Кутах на Гуцульщині. В краю килимів, кептарів, сардаків, кресань, вишиванок. На час нашого візиту до Риму припадав День української вишиванки (17 травня). Тому без жодних інших варіантів ми вирішили подарувати Святійшому отцеві гуцульський кептар та кресаню. На початку зустрічі з Папою Франциском я привітався українською «Слава Ісусу Христу» і Папа відповів українською «Слава Навіки Богу».

Tu wciąż brzmi język polski

Uroczystości 250-lecia Konfederacji Barskiej w Barze na Podolu

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanowił rok 2018 Rokiem Konfederacji Barskiej (1768-1772) – zbrojnego związku szlachty polskiej utworzonego w Barze na Podolu 29 lutego 1768 r., w obronie wiary katolickiej i niepodległości Rzeczypospolitej – pierwszego wielkiego polskiego powstania narodowego.

Konfederacja Barska trwała najdłużej ze wszystkich powstań i objęła największy obszar Rzeczypospolitej. W walkach po stronie konfederatów wzięło udział ponad 100 000 osób. Stoczono kilkadziesiąt bitew i potyczek. Po upadku Konfederacji Barskiej część jej przywódców pozostała na emigracji, kilkanaście tysięcy jeńców zesłano na Sybir, znaczną liczbę konfederatów wcielono do armii carskiej, a propaganda państw ościennych starała się wykorzystać ten zryw jako jeden z pretekstów do I rozbioru Polski.

W Barze na Podolu rozpoczęły się 11

mniejszość jest tu bardzo aktywna, szczególnie od czasu powstania Domu Polskiego» – powiedział.

Dyrektor Domu Polskiego Małgorzata Miedwiediewa zaznaczyła, że mieszkańcy Baru po raz pierwszy obchodzili rocznicę Konfederacji dziesięć lat temu.

«Jesteśmy potomkami Konfederatów. Nasi przodkowie zasiedlali przecież te tereny na długo przed Konfederacją Barską» – podkreśliła. Miedwiediewa opowiedziała też, czym zajmuje się kierowany przez nią Dom Polski.

«Placówka ta służy nie tylko naszej, polskiej społeczności, lecz i ukraińskiej. Uczymy tutaj języka polskiego, prowadzimy zespoły taneczne i wokalne. Jesteśmy otwarci na wszystkich, nie zamykamy się przed nikim» – powiedziała.

W sobotę, drugiego dnia obchodów, ich uczestnicy złożyli kwiaty na mogile żołnierzy Wojska Polskiego z 1920 roku oraz przy pomniku ofiar represji stalinowskich, który znajduje się na miejscowym cmentarzu katolickim. Tego dnia odbył się także koncert galowy XVIII Dni Kultury Polskiej w Barze. Na sali widowiskowej przybyłych gości powitała Dyrektor Domu Polskiego Małgorzata Miedwiediewa, która zwróciła uwagę na odmienny – bo związany z 250-tą rocznicą zawiązania Konfederacji Barskiej – bardziej patriotyczny charakter tegorocznego koncertu. Podkreśliła również, że choć w historii Polski były momenty bohaterskich wstępow i tragicznych upadków, to jednak współcześnie oba narody powinny budować nową rzeczywistość w myśl hasła «Podajcie, bracia, dłonie» – «Jednajmy się bracia». Koncert rozpoczął krótki film dokumentalny poświęcony Konfederacji Barskiej, po czym widzowie mogli usłyszeć piękną recytację fragmentu dramatu Juliusza Słowackiego «Ksiądz Marek» w wykonaniu Wadima Marymuchy. Oprócz występów zespołów gospodarzy – tanecznego – «Aksamitki», który wykonał poloneza kontuszowego, taniec biłgorajski i mazura oraz chórów «Cantica Anima» («Preludium» i polonez ze suity

Andrzeja Cwojdzńskiego «Szopeniada»), «Młode Liście» («Dumka» i «Krajka») oraz «Młode Listki» («Ja jestem»), koncert uświetniły występy zespołów, które przybyły z różnych stron Ukrainy. Gośćmi Domu Polskiego były w tym roku zespoły z Żytomierza («Koroliski»), Choroszowa («Kolorowe Ptaszki»), Browarów («Wszystko w Porządku»), Winnicy («Srebrne Głosy»), Czerniowiec («Kwiaty Bukowiny»), Pietrowiec Dolnych («Wianeczek»), Koziatynia («Podolskie Świderki»). Centralną częścią koncertu był recital gości z Polski – rybnickiego chóru młodzieżowego «Bell

Canto» pod dyktando pani Lidii Błazel – Marszolik. Koncert Finałowy tegorocznych Dni Kultury Polskiej zakończył się jak zwykle wspólnym odśpiewaniem «Hymnu chórów polonijnych», którego pierwsze słowa – «Podajcie Bracia dłonie» – stanowią motto Dni Kultury Polskiej w Barze. Ostatnim punktem sobotniego programu było ognisko integracyjne w miejscowości Mytki niedaleko Baru, gdzie zarówno młodzież jak i dorośli uczestnicy spotkania bawili się przy ognisku do późnych godzin wieczornych.

Halina PROWALSKA.
Zdjęcia autora.

kwietnia dwudniowe obchody 250-lecia Konfederacji Barskiej. Hołd jej uczestnikom złożyli polscy mieszkańcy miasta, które obecnie znajduje się w obwodzie winnickim na Ukrainie. Część z nich uważa się za potomków konfederatów.

Główne uroczystości odbyły się w działającym od 2016 roku Domu Polskim. W obecności polskich dyplomatów, posłów na Sejm Anny Milczanowskiej i Ireneusza Zyski, duchownych i delegacji polskich miast partnerskich Baru odsłonięto tam tablicę pamiątkową ku czci inicjatorów i przywódców Konfederacji.

«Spotykamy się dziś w miejscu, gdzie zawiązała się Konfederacja Barska, w atmosferze niezwyklej, gdyż wciąż mieszkają tutaj Polacy i wciąż brzmi tu język polski. Spotykamy się w Domu Polskim, gdzie społeczność polska trwa i może pielęgnować swoją historię i kulturę» – mówił konsul generalny RP z Winnicy Damian Ciarciniński.

Obchodom 250. rocznicy Konfederacji Barskiej towarzyszyła konferencja naukowa poświęcona temu wydarzeniu z udziałem polskich i ukraińskich naukowców oraz plenerowa wystawa prac okolicznościowych.

Artur Cyciurski, szef rady miejskiej Baru i działacz organizacji polskich w tym mieście podkreślił w rozmowie z dziennikarzami, że polska wspólnota zajmuje tu szczególne miejsce.

«Są to tereny dawnej Rzeczypospolitej, więc Polacy żyją tutaj od dawna. Polska

W.Sz.P.Jan GUŁA

Kierownik zespołu folklorystycznego «Echo Bukowiny»
Prezes Fundacji Bukowińskiej «Bratnia Pomoc»

Wielce Szanowny Pan Jan GUŁA!

Z okazji Jubileuszu – 15. Rocznicy twórczej działalności zespołu folklorystycznego «Echo Bukowiny» – życzenia wszystkiego najlepszego nadsyła Zarząd Organizacji Społecznej «Obwodowe Towarzystwo Kultury Poiskiej im. Adama Mickiewicza» oraz Zasłużony dla Kultury Polskiej zespół folklorystyczny «Echo Prutu» z Czerniowiec.

Niechaj problemy Was omijają, a wszyscy bardzo Wasze pieśni kochają.

Bo jak nikt inny na świecie Wy na to zasługujecie.

Róże są piękne, bo kwiaty mają,

Lecz są nietrwałe, bo przekwitają.

A Wasza piosenka twórczość niech się rozwija,

Niech trwa na wieki i nie przemija.

Z wyrazami szacunku i wdzięczności Prezes Zarządu Organizacji Społecznej
«Obwodowe Towarzystwo Kultury Polskiej im. Adama Mickiewicza» Władysław STRUTYŃSKI.
Kierownik zespołu folklorystycznego
«Echo Prutu» Lilia PYNDYK.

Czerniowce – Lubań. Kwiecień 2018.

Miasteczko europejskie – w europejskim mieście

KTOŚ MOŻE sceptycznie się uśmiechać odnośnie naszej europejskości. Mimo to, jesteśmy dumni z tego, że mieszkamy w centrum Europy i nasze miasto według posiadanych kulturowych różnorodności i obecności różnych religii w zgodzie żyjących obok siebie, może służyć jako przykład dla Unii Europejskiej.

Pod dźwięki hymnów Ukrainy i Unii Europejskiej, wykonanych przez orkiestrę estradową Obwodowej Filharmonii im. D. Gnatiuka (kierownik Georgij Nowakowski) zeszłej soboty 12 maja na Placu Soborowym w Czerniowcach wzniesli flagi Ukrainy, Rady Europy i Unii Europejskiej.

Przewodniczący Obwodowej Administracji Państwowej Oleksandr Fyszczuk, przywitał obecnych z Dniem Europy i przypomniał o sukcesach naszego obwodu na międzynarodowym poziomie. Właśnie tutaj odbyło się po raz pierwszy posiedzenie Rady Euroregionu «Górny Prut». Oprócz Bukowiny, udział w obradach uczestniczyły dwa powiaty Rumunii i dziewięć

rejonów Mołdawii. Ponadto, w obwodzie zostało przeprowadzone posiedzenie komisji międzyrządowej Ukrainy i Rumunii, gdzie omawiano rozwój współpracy w dziedzinie transportowej pogranicznych rejonów obu państw, zawiadomił O. Fyszczuk.

– Kolejne szesnaście lat obchodzimy ten dzień na Ukrainie – święto przyjaźni i łączności z państwami Unii Europejskiej, – powiedział przewodniczący Rady Obwodowej Iwan Muntian. – Za ten czas nasza Ojczyzna posunęła się na szlaku integracji europejskiej. Ale przed nami kolejne nowe wezwania. Warto pamiętać, że Europa zaczyna się z każdego z nas osobiście i od każdego zależy jak szybko nasze państwo zostanie członkiem europejskiej rodziny. Zresztą mamy z czego się szczyć: nawet teraz nasi Europejcy partnerzy traktują obwód czerniowiecki jak nieodzowną część europejskiej wspólnoty, ufają nam i są gotowi nadać różnorodną pomoc na szlaku eurointegracji.

Przewodniczący władzy przedstawicielskiej wręczył odznakę i symboliczne prezenty utalentowanym bukowińskim studentom i

uczniom – zwycięzcom olimpiad i różnych konkursów tematycznych.

Burmistrz miasta Oleksij Kaspruk powiedział, że w tym dniu w naszym europejskim mieście mieliśmy prawdziwe święto – po kilku dniach strajków na ulicach zaczęły kursować miejskie autobusy.

Na Placu Soborowym powstało miasteczko europejskie. Towarzystwo Rumuńskiej Kultury M. Eminescu i Towarzystwo Austriacko-niemieckiej kultury, Europejskie towarzystwo miasta i Obwodowe Towarzystwo Kultury Polskiej im. A. Mickiewicza, organizacje społeczne «Ukraiński Dom Narodowy», «Kwadrilium» i «Eko-kultura». Również tutaj na placu odbywał się koncert pod symbolicznym hasłem «Pójdźmy razem!».

Członkowie towarzystw częstowali obecnych swoimi tradycyjnymi smakołykami. Przy namiocie polskiego towarzystwa zatrzymywali się nie tylko przedstawiciele władzy miasta i obwodu, a również przyjaciele – Ukraińcy, Rumuni, Żydzi, Ormianie.

Nasze gospodynie Anna Grynczuk, Tetiana Sokolyk, Łarysa Wójcicka, Lilia Pyndyk, Marysia Łysiuk proponowały wszystkim własnoręcznie upieczone serniki, ciasto wiśniowe i szarlotkę jabłkową, a kompot różany – to był prawdziwym przebojem. Dziewczyny w strojach narodowych zapraszały serdecznie wszystkich chętnych spróbować tradycyjnych polskich słodczy.

Dookoła na placu wystawiono najlepsze rysunki uczniów szkoły plastycznej obwodu na temat: «Ukraina – to państwo Europejskie», a najmłodsi bukowińczycy uczestniczyli w konkursie na najlepszy rysunek na asfalcie, układali ogromne puzzle «Kraje EU» na szybkość i sprawdzali swoją wiedzę w quizie «Co wiemy o Europie?».

Święto wirowało nie tylko na Placu Soborowym. Na ulicy O. Kobylańskiej i Placu Centralnym tradycyjnie rozłożono namioty z pamiątkami i smakołykami. A na Placu Filharmonii odbywał się «Festiwal rodziny», do którego dołączono młode rodziny razem ze swoimi dziećmi, którzy wzięły udział w konkursach i rozrywkach. Ogólnie mówiąc, święto się udało. Antonina TARASOWA.

Zdjęcia Tetiany CZAJKI i Władysława STRUTYŃSKIEGO.

Występ zespołu tanecznego «Nigunim» przy funduszu harytatywnym «Hesed-Szusana» (kierownik Maryna Niszenko).

Występ zespołu Towarzystwa Austriacko-niemieckiego «Wiedergeburt».

Róża powróciła do Czerniowiec

Na placu św. Maryi w Czerniowcach odbyło się uroczyste odsłonięcie popiersia Rose Auslender niedaleko kamienicy, w której się urodziła. Uroczystość się odbyła w dniu 11 maja – w 117. rocznicę urodzin czerniowieckiej niemieckojęzycznej poetki

Ein goldene Kette // fesselt mich // an meine ur liebe Stadt // wodie Sonne aufgeht // wosie untergegangen ist // für mich (Złotym łańcuchem przykuta// do swojego// ulubionego miasta// gdzie słońce wschodzi// i gdzie zblżyło się ku zachodowi // dla mnie). Te słowa Rose Auslender zostały wykute na cokole pod jej popiersiem – w dwóch językach (w języku niemieckim i ukraińskim). Tłumaczenia dokonał Piotr Rychło. Krytyk literacki, profesor Czerniowieckiego Uniwersytetu Narodowego im. Jurija Fedkowycza – opowiedział obecnym o życiu i twórczości poetki. Według jej słów, ona się urodziła «w miesiącu pełnym chwały», i ta zwrotka z jej poezji według zdania krytyka łączy Rose Auslender z wielkim Kobzarem, który również urodził się wiosną.

Przebywanie w getto na swojej rodzinnej ulicy Morariusgasse (obecnie ul. Sahajdacznego) mocno uraziło duszę poetki. Po wojnie, przeprowadziwszy się do Nowego Yorku dopóty nie mogła pisać wierszy, dopóki nie zaczęła pisać w języku angielskim. Według polecenia amerykańskiej poetki Marianny Mur w roku 1956 Auslender wróciła do napisania wierszy w swoim ojczystym, niemieckim języku.

Piotr Rychło stwierdził, że przez całe życie poetka nie miała ani własnego mieszkania, ani domu, zawsze mieszkała w hotelach, albo wynajmowała wyposażone lokale i w jednym ze swoich wierszy ona wypowiedziała się na ten temat: «Ich wohne nicht, ich lebe...» (*Nie mieszkam, lecz żyję*).

Ambasador Niemiec na Ukrainie Ernst Reichel, stwierdził, że Rose Auslender należy do grona wybitnych niemieckich poetów, którzy przemieniają Czerniowce na literacką stolicę Europy.

– W swojej twórczości poetka często nawiązywała do tematu rodzonych Czerniowiec, stwarzając przy tym literacki

pomnik miastu, i w końcu Rose udało się wrócić do domu – powiedział E.Reichel.

O inspiracji poetki poprzez burzliwość Prutu i zielone wzgórza naszego miasta, o jej twórczości, promieniującej dobrocią, pięknem i miłością, powiedział burmistrz Czerniowiec Olesij Kaspruk, wydawca jej utworów Helmut Braun, malarka i pracownik Muzeum Europejskiego w Berlinie Helga von Loewenich, ekssekretarz państwowy Karin Rot, prezes żydowskiego towarzystwa Czerniowiec Leonid Milman. Burmistrz Czerniowiec złożył podziękowania inicjatorom i organizatorom, wręczył medal «Za sławę Czerniowiec» H. Braunowi i H. von Loewenich. Mówiono o tym, że popiersie ufundowano przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Niemiec według projektu «Bukowińsko-halicyski szlak literacki»,

autorami którego są Helga von Loewenich i Petro Ruchło.

W słoneczny, pogodny dzień pod bezchmurnym jasnym niebem na placu św. Maryi rozbrzmiewała muzyką klasyczną, którą wykonywał na klawirze Eugeniusz Duminika. Smutne melodie dodawały wzruszającej atmosfery uroczystości. Kiedy wszyscy przybliżyli się do pomnika, Helga von Loewenich przepełniona wzruszeniem zdjęła zasłonę. Przed oczami obecnych powstało przepiękne popiersie Rose Auslender. Autorem pomnika jest lwowski rzeźbiarz Włodzimierz Cezarek (w Czerniowcach już jest kilka jego dzieł – pomnik Francowi Józefowi, rektorowi Tomaszczukowi i burmistrzowi fon Petrowiczowi).

– Mimo to, że pomnik ma niewielkie rozmiary, on przypomina Rose Auslender, budzi wspomnienia jej twórczości i życia, – na koniec uroczystości powiedział Ernst Rachel.

Tłum ludzi jeszcze długo się nie rozchodził, rozmawiano ze sobą, robiono zdjęcia na pamięć. Miałam zaszczyt porozmawiać z zawodowcem Karin Rot, która właśnie nawiązała kontakty z Ministerstwem Spraw Zagranicznych Niemiec odnośnie finansowania projektu.

– Razi mnie, że Rose Auslender lepiej znała w Niemczech niż na ojczyźnie – powiedziała frau Rot. – Uważam, iż ta poetka jest symbolem łączności narodów mieszkających w Europie.

I z wzruszającym natchnieniem ona zarecytowała wiersz o Bukowinie, «Vierliederland» (kraj piosenek śpiewanych w czterech językach) i «vielgestaltige Heimat» (i macierzyństwa mającego wielu twarzy). Do naszej rozmowy dołączyły się Elza Kepter i Ursula Meder, które przyjechały do Czerniowiec z grupą

INFORMACJA. Rose Auslender, a właściwie Rosalie Beatrice Scherzer, urodziła się w 1901 r. w Czerniowcach na austriackiej jeszcze Bukowinie w żydowskiej rodzinie zasymilowanej z niemiecką kulturą, zmarła w 1988 r. w Diusseldorfie. Jej ojciec pochodził ze środowiska ortodoksyjnych Żydów, a matka z niemieckiego żydowskiego mieszczaństwa z Berlina. Dzieciństwo spędziła na Bukowinie, która była inspiracją dla jej twórczości poetyckiej. W latach 1919–1920 studiowała filozofię na etycznych warsztatach Fridricha Kettnera najpierw w Czerniowcach, a później – w Wiedniu. W 1921 r. razem z przyszłym mężem Ignacym Auslenderem przeprowadziła się do Stanów Zjednoczonych. Wydawała gazetę «Westlicher Herold», pisała artykuły i eseje w niemieckojęzycznych czasopiśmie Ameryki. W 1926 r. otrzymała amerykańskie obywatelstwo. Pierwsze wiersze wydała w Nowym Yorku w 1928 r. Wróciła do Czerniowiec w 1931 r., żeby się opiekować chorą matką. W 1939 r. przy wsparciu rodaka, wybitnego poety Alfreda Margul-Sperbera wydała w Czerniowcach pierwszą zbiorke wierszy «Der Regenbogen» («Tęcza»), natomiast większą ich część była stracona przy okupacji miasta niemieckimi wojskami.

Lata 1941-1944 spędziła w getto, gdzie się zapoznała z Paulem Celanem. W 1946 r. wróciła do Stanów Zjednoczonych. Do 1956 r. nie pisała wierszów w języku niemieckim, a tylko w języku angielskim. W 1965 r. została wydana druga zbiórka jej wierszy «Niewidome lato» («Blinder Sommer»). W 1967 r. poetka przeprowadziła się do Niemiec, gdzie zostało wydane ponad dwudziestu zbiorów. Za swoje wiersze ona otrzymała wiele nagród i odznaczeń. Do końca swego życia ona mieszkała w Diusseldorfie, gdzie i została pochowana na miejskim Północnym cmentarzu.

turystyczną z Diusseldorfa.

– Dla mnie nazwisko Auslender jest bliskie, ponieważ moi rodzice też byli mieszkańcami Czerniowiec, tylko mieszkali w innej dzielnicy – na Pitejgasse (teraz ul. 29 marca), – mówi frau Ursula. Jej wiersze poprosu oddychają atmosferą Czerniowiec.

– Proszę się przejrzeć popiersiu, – powiedziała frau Elza, – z oddała fałdy na bluzce Rose wyglądają jak zwrotki wierszy. Piotr Rychło przypomniał nam jej słowa: «Kiedy jestem smutna – piszę wiersze, kiedy jestem szczęśliwa – wiersze piszą się we mnie.. Kim jestem, kiedy nie piszę wierszy». Moim zdaniem, rzeźbiarz zafundował akurat moment napisania wierszy. Jej twarz promieniuje natchnieniem i inspiracją!

Bez wątpienia, jest podobizną i jednym z najpiękniejszych pomników naszego miasta – «Gestufte Stadtgrünen Reifrock» (miasto na wzgórzach w sukni zielonej), tylko brakowało tęczy nad jej uśmiechem...

Antonina TARASOWA.

Zdjęcie ze strony internetowej Rady Miejskiej Czerniowiec.

ЄВРЕЙСЬКА ГРОМАДА Чернівців і Буковини, вся наша велика, багатонаціональна та поліконфесійна чернівецька родина сумує, що так несподівано згасло життя надзвичайно світлої, мудрої, відкритої Людини – головного рабина Чернівецького регіону

КОФМАНСЬКОГО НОАХА.

Він сіяв у душах чернівчан віру, добро, надію, злагоду та мир. Людяний ребе знаходив мудрі і добрі поради для кожного, міг словом затамувати біль, підтримати розумним жартом та конкретною справою, добрим поглядом, що западає глибоко в душу, назавжди залишається з тобою. Ноах КОФМАНСЬКИЙ – це сторінка історії Чернівців.

Головний рабин Чернівців та області, голова Чернівецької релігійної громади єврейського культу Ноах Кофманський народився 13 вересня 1946 року в Чернівцях у глибоко релігійній родині. Отримав світську освіту в університетах Москви та Чернівців. Працював на великих підприємствах міста. Наприкінці 70-х років поїхав до Ізраїлю, де отримав освіту в релігійних центрах. Від 1995-го очолював релігійну громаду іудейського культу, був головним рабином Чернівецького регіону. Викладав на факультеті теології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, у недільній школі при синагозі, займався благодійністю, співпрацював з міжнародними єврейськими благодійними організаціями.

Пам'ятаймо! Спочивайте з миром! Хай земля буде вам пухом, славні чернівчани! Щирі співчуття родинам, рідним та близьким.

З боєм та сумом від імені громади Чернівців – міський голова Олексій КАСПРУК. Максим БУРБАК, Микола ФЕДУР, народні депутати України.

Мін'ян та колектив Чернівецької центральної синагоги з глибоким сумом повідомляють, що 6 січня 5778 (20 травня 2018), в святковий день дарування Тори-Шавуот, покинула наш світ душа головного рабина Чернівецького регіону

КОФМАНСЬКОГО НОАХА.

Спасибі Вам, ребе, за все, що Ви зробили для людей. Нехай душа рабина Ноаха відпочиває в Ган-Едені. Щирі співчуття рідним, близьким та друзям.

Від мін'яну і колективу Чернівецької центральної синагоги заступник рабина Олександр АВЕРБУХ.

Нас покинув наш ребе – голова громади іудейського культу, головний рабин Чернівців і Чернівецького регіону **КОФМАНСЬКИЙ НОАХ.**

Він був одним із засновників Чернівецького обласного благодійного фонду «Хесед-Шушана» і багато зробив для того, щоб ця єврейська благодійна організація надавала якнайбільшу допомогу нашим країнам. За порадою та допомогою до нашого ребе зверталися люди різних конфесій, а для підопічних та колективу фонду ребе Ноах завжди був мудрим і добрим радником протягом багатьох років. Для кожного він знаходив своє Слово, яке допомагало, лікувало, рятувало.

Ми будемо пам'ятати нашого ребе і його добрі справи. Висловлюємо щирі співчуття рідним і близьким.

Директор Ілля Хотьч і колектив ЧОБФ «Хесед-Шушана».

Щиро сумуємо з приводу передчасної смерті головного рабина Чернівецького регіону **КОФМАНСЬКОГО НОАХА,**

який наприкінці травня несподівано відійшов у Вічність. Ця світла людина була прикладом для всіх чернівчан – представників різних національностей, різних культур і конфесій. Польська громада Буковини щиро співчуває рідним і близьким покійного, усім, хто знав цього чоловіка.

Правління обласного Товариства польської культури ім. Адама Міцкевича, поляки Буковини.

V OGÓLNOUKRAIŃSKIE DYKTANDO Z JĘZYKA POLSKIEGO

*Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku.
Dyktando z języka polskiego na Ukrainie.*

W dniu 20 maja każdy zamilowany językiem polskim, który chciał sprawdzić swoje zdolności ortograficzne, mógł przystąpić do napisania V Ogólnoukraińskiego Dyktanda z Języka Polskiego «Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku. Dyktando z języka polskiego na Ukrainie». Po raz piąty zorganizowane przez Fundację «Wolność i Demokracja» i Organizację Społeczną «Obwodowe Towarzystwo Kultury Polskiej im. A. Mickiewicza» w Czerniowcach.

Tegoroczna edycja Dyktanda organizowana jest pod hasłem setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i odbywała się w 10 miastach na Ukrainie, w tym i w Czerniowcach.

Lista osób nagrodzonych

KATEGORIA DZIECI:

I miejsce i tytuł «Mistrz Języka Polskiego na Ukrainie» V Ogólnoukraińskiego Dyktanda Języka Polskiego «Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku. Dyktando Polskie na Ukrainie» uzyskał Dmytro Szerbak, uczeń, Polski Centrum Kulturalno-Oświatowe przy Gimnazjum Nr 3, Czerniowce;

II miejsce i tytuł «I Wicemistrz Języka Polskiego na Ukrainie» V Ogólnoukraińskiego Dyktanda Języka Polskiego «Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku. Dyktando Polskie na Ukrainie» uzyskała Olena Gnat, uczennica, Polski Centrum Kulturalno-Oświatowe przy Gimnazjum Nr 3, Czerniowce;

III miejsce i tytuł «II Wicemistrz Języka Polskiego na Ukrainie» V Ogólnoukraińskiego Dyktanda Języka Polskiego «Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku. Dyktando Polskie na Ukrainie» uzyskała Krystyna-Maria Kubińska, studentka, Katedra Stosunków Międzynarodowych, Uniwersytet Narodowy im. Jurija Fedkowicza w Czerniowcach.

KATEGORIA DOROŚLI:

I miejsce i tytuł «Mistrz Języka Polskiego na Ukrainie» V Ogólnoukraińskiego Dyktanda Języka Polskiego «Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku. Dyktando Polskie na Ukrainie» uzyskała Emilia Drozdek, 30 lat, osoba pracująca, Dolne Piotrowce, rejon Storozyniecki;

II miejsce i tytuł «I Wicemistrz Języka Polskiego na Ukrainie» V Ogólnoukraińskiego Dyktanda Języka Polskiego «Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku. Dyktando Polskie na Ukrainie» uzyskał Artur Oskwarek, 45 lat, osoba pracująca, Czerniowce;

III miejsce i tytuł «II Wicemistrz Języka Polskiego na Ukrainie» V Ogólnoukraińskiego Dyktanda Języka Polskiego «Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku. Dyktando Polskie na Ukrainie» uzyskała Alina Drozdzak, 21 rok, studentka, Dolne Piotrowce, rejon Storozyniecki.

KATEGORIA NAJSTARSZY:

Tytuł «Najstarszy uczestnik» V Ogólnoukraińskiego Dyktanda Języka Polskiego «Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku. Dyktando Polskie na Ukrainie» uzyskała Nadia Tatarczenko, 68 lat, emerytka, Czerniowce;

KATEGORIA NAJMŁODSI:

Tytuł «Najmłodszy uczestnik» V Ogólnoukraińskiego Dyktanda Języka Polskiego «Ja piszę, Ty piszesz, My piszemy... po polsku. Dyktando Polskie na Ukrainie» uzyskał Jakub Drozdzak, 9 lat, uczeń, Dolne Piotrowce, rejon Storozyniecki.

DYKTANDO po raz kolejny odczytywali nauczyciele języka polskiego Tomasz Kałuski ze Starej Huty, Michał Gryziuk ze Storozynca i Maryna Łysiuk z Czerniowec. W sprawdzaniu napisanych przez uczestników Dyktando prac brali udział poważne gpc: nasza rodaczka z Panki, a teraz doktor habilitowany nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, prof. IS PAN Helena Krasowska oraz dr Uniwersytetu Zelenogórskiego Magdalena Pokrzyńska.

Zaproszeni do udziału zostali wszyscy chętni, bez względu na wiek. Tak w Czerniowcach najstarszą uczestniczką piszącą Dyktando została pani Nadia Tatarczenko, 68 lat, a najmłodszym uczestnikiem – Jakub Drozdzak, 9 lat z Dolnych Piotrowiec.

Tak jak i w latach poprzednich uczestniczyły dzieci i młodzież z różnych polskich placówek z Czerniowec, Storozynca, Panki, Starej Krasnoszory (Stara Huta), Nyżnich Petriwciw (Dolne Piotrowce), Czerniowieckiego Uniwersytetu Narodowego im. Jurija Fedkowicza, Kołomyji. Ogólnie w

tym szczególnym dla Polski roku wzięło udział w Dyktando – 132 osób.

Spośród wszystkich piszących wyjątkową wiedzą i znajomością języka polskiego wykazali się w kategorii dzieci – Dmytro Szerbak uczeń Polskiego Centrum Kulturalno-Oświatowego przy Gimnazjum

Nr3 (Czerniowce), a w kategorii dorośli – Emilia Drozdek, 30 lat, osoba pracująca, Dolne Piotrowce, rejon Storozyniecki;

Maryna KONDURACKA.
Zdjęcia Władysław STRUTYŃSKI,
Artur OSKWAREK.

V Ogólnoukraińskie Dyktando z Języka Polskiego, organizowanego w ramach projektu „Biało – czerwone ABC. Program rozwoju polskiej edukacji na Ukrainie” współfinansowanego w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą

Współpraca trwa

Wioska Dolne Piotrowce rejon Storozyniecki ortzymała w prezencie od polskich partnerów samochód pożarniczy

W kwietniu w Dolnych Piotrowcach w miejscowości Arszyca odbyło się przekazanie w darze dla ludności wioski samochodu pożarniczego od Gminy Czernichów powiatu żywieckiego (Polska).
W uroczystości wzięli udział Konsul Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Winnicy Pan Damian Ciarciński, Wójt Gminy - inż. Adam Kos, przewodniczący oddziałowi straży pożarnej

we wsi Międzybrodzie Żywieckie Robert Klis, przewodniczący Storozynieckiej Rejonowej Administracji Państwowej Jarosław Bartosz i przewodniczący Urzędu Biura Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego na Ukrainie w czerniowieckim obwodzie Sergiej Mychajluk.
Otrzymanie samochodu jest ważnym i nieprzeciętnym wydarzeniem dla ludności Dolnych Piotrowiec. Zwłaszcza, że odległość od centrum rejonu do tej wsi wynosi 20 km. Na miejscu już istnieje stworzony oddział straży pożarnej, a stworzenie jeszcze jednego oddziału doprowadzi do lepszej i szybszej likwidacji pożaru.
Dzięki aktywnej współpracy Storozynieckiej Rejonowej Administracji Państwowej i polskich partnerów ten samochód jest szóstym z kolei zaprezentowanych stroną polską. Wcześniej ludność rejonu Storozynieckiego otrzymywała samochody pożarnicze dla wsi Stara Krasnoszora i Storozynia.

Гості з Польщі

У травні на Дністровську ГАЕС завітали випускники факультету інженерного обладнання споруд, гідротехніки та інженерії навколишнього середовища Варшавського політехнічного університету.
Гостей зустрів заступник директора В.А.Дейнеко, який розпочав екскурсію із оглядового майданчика, розповівши про історію спорудження та принципи роботи найбільшої в Європі та однієї з найбільших у світі гідроак-

мулюючих електростанцій. Поляки захоплювалися величчю будівництва на Дністрі, водночас милуючись навколишніми краєвидами. Польські фахівці були особливо вражені оглядом верхньої водойми, робочими ритмами на гідроагрегаті № 4, де під відкритим небом набирає обертів могутність Дністровської ГАЕС.
У машинній залі гостей зустрів директор філії Василь Йосипович Субота, який розповів про історію та сьогодення цієї надважливої для української гідроенергетики споруди. Змістовно поспілкувався з польськими колегами спілкувався перший заступник директора Дністровської ГАЕС В.І.Ванах.
На згадку про ці відвідини Василь Андрійович подарував одному з професорів Варшавського університету книгу І.С.Нагірняка «Дністровська ГАЕС: погляд крізь літа і долі».

Інна ГОНЧАР.
Фото
Володимира
ЖУКА.

Zmiany w zatrudnianiu cudzoziemców od 2018 roku

W 2017 roku rząd przyjął projekt ustawy o zmianie ustawy o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw, który ma m.in. na celu wprowadzenie od 1 stycznia 2018 roku zmian w zatrudnianiu cudzoziemców do wykonywania pracy sezonowej i krótkoterminowej w Polsce.

W projekcie nowelizacji ustawy określono nowe zasady przyjmowania cudzoziemców do wykonywania pracy sezonowej i krótkoterminowej w Polsce. Stworzono też podstawy do wymiany danych dotyczących wykonywania pracy przez cudzoziemców między urzędami.
Proponowane zmiany mają zapobiegać nadużyciom w zatrudnianiu cudzoziemców na podstawie oświadczeń, a w szczególności na ich rejestracji mimo braku możliwości i zamiaru zatrudnienia cudzoziemca (tzw. zjawisko handlu oświadczeniami). Chodzi o to, że wiele osób nie podejmuje pracy w Polsce i prawdopodobnie wyjeżdża do innych krajów Unii Europejskiej, wykorzystując oświadczenie i wydaną na tej podstawie polską wizę pozwalającą na pobyt w strefie Schengen przez 90 dni.
Wprowadzone przepisy dostosowują krajowe prawo do unijnej dyrektywy w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich (spoza UE) w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego.
W efekcie wprowadzony zostanie dodatkowy typ zezwolenia na pracę sezonową, które będzie wydawane przez starostę. Oznacza to szybsze

procedowanie niż w przypadku zezwoleń na pracę wydawanych przez wojewodę. Cudzoziemiec będzie mógł wykonywać pracę sezonową przez 9 miesięcy w roku kalendarzowym.
Dodatkowe zmiany mają na celu uszczelnienie procedury związanej z wykonywaniem pracy krótkoterminowej (do 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy) przez obywateli 6 państw: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji oraz Ukrainy na podstawie oświadczeń zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy. Przy czym procedura, wzorowana na obowiązującej, jest oparta na solidniejszych podstawach prawnych i zawiera mechanizmy zabezpieczające przed nadużyciami, tj. możliwość odmowy wpisu do ewidencji oświadczeń (w drodze decyzji zaskarżalnej do ministra właściwego ds. pracy) i obowiązek informacyjny o podjęciu lub niepodjęciu pracy przez cudzoziemca.
Nowe przepisy o dostępie cudzoziemców do pracy sezonowej będą dotyczyły obywateli wszystkich państw spoza UE i EOG. Zgodnie z dyrektywą, możliwe jest jednak utrzymanie – w ograniczonym zakresie – preferencyjnych rozwiązań dla obywateli wybranych państw, z czego Polska skorzysta. Utrzymane zostaną preferencje dla obywateli 6 państw, w tym Ukrainy, które korzystają obecnie z tzw. procedury oświadczeniowej. Ułatwienia te polegają na zwolnieniu z tzw. testu rynku pracy, możliwości uzyskania wpisu wielosezonowego (do 3 lat) oraz możliwości powierzenia innej pracy niż sezonowa na okres do 30 dni.

Świeży kwietniowy wietrzyk obwieścił donośnie piękny jubileusz znanej na Bukowinie i w Polsce działaczki polonijnej, niezmiennej kierowniczkii zespołu tanecznego «Kwiaty Bukowiny», Zasłużonej dla Kultury Polskiej –

Haliny PROWALSKIEJ.

To Twój piękny i mądry, wypełniony w życiowe doświadczenia jubileusz. To jest szczególna okazja do tego, by się zatrzymać i spojrzeć wstecz na to, co osiągnęłaś w ciągu Twojego życia. Jest to czas zarezerwowany na wspomnienia radosnych chwil oraz rozwiązanych problemów.

Z tej okazji życzymy:

*Dużo uśmiechu, czulej miłości
Udanych imprez, wspaniałych gości,
Zdrowego życia, późnej starości,
Niech zawsze radość w Twoim sercu gości.*

Zarząd
Obwodowego
Towarzystwa Kultury
Polskiej
im. Adama
Mickiewicza,
redakcja «Gazety
Polskiej Bukowiny».

Mają nas naprawdę dobrze

Mimo że skarżą się w mediach: «To nie życie, to przeżycie!» – ich zarobki naprawdę przestają różnić się od polskich. Ukraińcy naprawdę nie mogą narzekać. Potwierdzają to liczne sondaże i statystyki.

106 000 zezwoleń na pracę oraz 1263000 oświadczeń wydano obywatelom Ukrainy w 2016 roku. To dane z raportu Narodowego Banku Polskiego. Dokument pokazuje przede wszystkim dwa trendy:

Ukraińcom coraz częściej udaje się osadzić na polskim rynku pracy na dłużej. Nie ograniczają się już do branży rolniczej i sprzątania. Poza tym zaczęli dostrzegać możliwości podjęcia pracy w regionach innych niż tylko Mazowsze i Polska Centralna.

W Polsce Ukrainiec może zarobić nawet czterokrotnie pensji, jaką uzyskałby u siebie w kraju. W jednym z kwietniowych sondaży dla «Rzeczpospolitej» 30% ankietowanych Ukraińców przyznało, że rozważają pozostanie w kraju nad Wisłą na zawsze. 60% zadeklarowało, że na pewno będzie do Polski wracać, aby podejmować pracę dorywcze. Ukraińcy przyznają, że dobrze czują się na polskim rynku i coraz rzadziej mają do czynienia z nieuczciwymi pracodawcami. Zresztą tych trzyma pod kontrolą Państwowa Inspekcja Pracy, która wie już, że musi być wyczulona na sygnały płynące od Ukraińców na temat wyzyskiwaczy.

W innym z kolei raporcie – Personnel Service «Barometr Imigracji Zarobkowej – I półrocze 2018», Ukraińcy przyznają (54% ankietowanych), że emigracja zarobkowa do Polski ma jedną podstawową zaletę: jest blisko, można regularnie odwiedzać rodziny mieszkające w kraju.

44% wskazało atrakcyjne zarobki jako motywację wyboru akurat Polski jako kierunku wyjazdu «za chlebem». 34% wskazało, że zdecydowanym ułatwieniem jest niewielka bariera językowa.

W raporcie tym czytamy również: «Niestabilna sytuacja na Ukrainie powoduje, że 7% osób zwraca uwagę na stabilną sytuację polityczno-gospodarczą Polski. Również 7% docenia bliskość

kulturowo-społeczną naszych narodów. Warto zauważyć, że jedynie 5% ankietowanych jako powód wyboru Polski wskazało brak możliwości wyjazdu do innego kraju europejskiego».

Z sondażu ARC Rynek i Opinia wyłania się podobny obraz: 90% migrantów chwali poziom życia w Polsce, 74% – życzliwość Polaków. Nad Wisłę trafia coraz więcej wysoko wykwalifikowanych specjalistów. Wzrasta również ilość młodzieży, która jednocześnie studiuje i pracuje w Polsce (najwięcej młodych Ukraińców wybiera Warszawę, Kraków i Wrocław – miasta uniwersyteckie).

Ukraińcy otwierają w Polsce również własne biznesy – na przykład w Warszawie furorę ostatnimi czasy robi bar Soup Culture, założony właśnie przez migrantów ze Wschodu (sprzedają zupy warzywne nalewane do kubków).

Natomiast nie brakuje również głosów krytycznych: Najbardziej denerwują mnie sugestie, że niby zabieramy pracę Polakom i przez nas są niższe zarobki. A czy Polacy zabierają pracę Anglikom, Irlandczykom, Niemcom, Holendrom? W sumie... przyzwyczaiłem się do głupawych uwag – powiedział w rozmowie z «Gazetą Pomorską» fizjoterapeuta ze Lwowa. Przyznał jednak: «Przyjechałem do Polski cztery lata temu i w tym krótkim czasie zarobiłem tyle, ile nigdy wcześniej nie udało mi się u siebie w kraju».

Prognostycy nie mają wątpliwości: pracowników ze wschodu na pewno w najbliższym czasie w Polsce nie zabraknie. Nawet po «odliczeniu» tych, którzy potraktowali Polskę jako tranzytowy kraj w drodze na zachód.

Sputnik.pl.

Sezon na truskawki

Deser z serkiem i koniakiem

Składniki: biszkopty, szklanka ajerkoniaku, 250 g serka mascarpone, 1/2 szklanki cukru, 1,5 szklanki truskawek, 2 żółtka, bita śmietana, cukier waniliowy.

Przygotowanie: Lekko pokruszone biszkopty ułożyć na dnie pucharków, połączyć je ajerkoniakiem (3/4 szklanki). Żółtka zmiksować z serkiem, cukrem, cukrem waniliowym i 1/4 szklanki ajerkoniaku. Masę nałożyć na biszkopty, ułożyć warstwę owoców, połączyć bitą śmietaną i chłodzić w lodówce przez około dwie godziny.

Tort naleśnikowy z truskawkami

Składniki: Na krem: kostka serka kremowego, sok z połowy cytryny, 1/2 szklanki cukru pudru, naleśniki, świeże truskawki, cytryna.

Przygotowanie: Najpierw usmażyć naleśniki. Usmażyć tyle, ile chcesz, ale na jeden tort powinno wystarczyć 10-15 naleśników. Pamiętaj, że idealne do torcika naleśniki powinny być chłodne lub letnie.

W miseczce umieścić ser, sok z cytryny i cukier puder. Zmiksuj wszystko mikserem na gładką masę.

Układaj naleśniki jednej na drugim przekładając je przygotowaną masą serową. Pokrój truskawki na mniejsze i większe kawałki.

Gotowy torcik obsyp truskawkami. Udekoruj plasterkami cytryny.

Biszkopt z musem truskawkowym

Składniki:

BISZKOPT: 5 jajek, 3/4 szklanki drobnego cukru do wypieków, 3/4 mąki pszennej, 1/4 szklanki mąki ziemniaczanej, 5 łyżeczek wody, szczypta soli morskiej.

MUS TRUSKAWKOWY: 450 g truskawek, 1 galaretka truskawkowa, sok z 1 cytryny, 100 g cukru kryształu, 500 ml śmietanki schłodzonej.

DEKORACJA: 100 g czekolady mlecznej, 2 łyżki mleka, mięta listki.

Przygotowanie:

BISZKOPT: Wszystkie składniki powinny być w temperaturze pokojowej. Mąkę przesiej przez sitko. Białka oddziel od żółtek. Do białek dodaj szczyptę soli i ubij na sztywną pianę. Pod koniec ubijania dodawaj partiami cukier, łyżka po łyżce, ubijając po każdym dodaniu. Dodaj po kolei żółtka, nadal ubijając oraz wodę. Do masy jajecznej wspaniałą mąkę. Delikatnie wymieszaj przy pomocy szpatułki, aby składniki się połączyły. Delikatnie przełóż masę do blaszki

(wym. 36x25 cm) wyłożonej papierem do pieczenia. Piecz w temperaturze 160 - 170°C przez około 35-40 minut lub do tzw. suchego patyczka.

Gorące ciasto wyjmij z piekarnika i z wysokości około 30 cm upuść je (w formie) na blat. Wystudź w temperaturze pokojowej.

MUS TRUSKAWKOWY:

Owoce wraz z sokiem z cytryny zmiksuj blenderem na puree. Przełóż do garnka, dodaj cukier i mieszając podgrzewaj na wolnym ogniu, aż do momentu gdy cukier się rozpuści i zacznie wrzeć. Zdejmij z ognia, dodaj galaretkę w proszku i cały czas mieszaj, aż galaretka się rozpuści. Odstaw do całkowitego ostudzenia.

Zimną śmietankę ubij na sztywną i gęstą pianę, delikatnie mieszając połącz z ostudzonym musem. Wyłóż na ostudzone ciasto biszkoptowe, aby nie było przerwy przy brzegach.

DEKORACJA Z CZEKOLADY:

Do niewielkiego rondelka wlej wodę ok. 1/3 jego wysokości. Podgrzewaj na niewielkiej mocy palnika. Gdy woda zacznie delikatnie wrzeć, czekoladę oraz mleko przełóż do miseczki i postaw ją na rondelku z wodą (ważne – miska z czekoladą nie może stykać się z wodą). Gdy czekolada zacznie się rozpuszczać pod wpływem ciepła pary wodnej, zamieszaj ją łyżką. Roztopioną czekoladą udekoruj wierzch ciasta. Gotowe ciasto włóż na kilka godzin lub na całą noc do lodówki. Podawaj udekorowane listkami świeżej mięty.

Mus truskawkowy

Składniki: 0,5 kg truskawek, 3 łyżeczki żelatyny, 2-3 łyżki cukru (w zależności od kwasowości truskawek), 120 ml wody.

Przygotowanie: W gorącej wodzie rozpuść żelatynę. Truskawki umyj i usuń z nich szypułki. Następnie przełóż je do pojemnika blendera i zmiksuj z cukrem na gładką masę. Połącz wszystko, podziel na porcje i włóż do lodówki aby stężało.

SENAT
RZECZPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

GAZETA POLSKA
Bukowiny

«Газета польська Буковини»
Реєстр. св-во серія ЧП №346-26р
Засновник:
Чернівецька обласне Товариство
польської культури
ім. А.Міцкевича

Wydawca:
Redakcja czasopisma
«Bukowina».

Projekt jest współfinansowany ze środków Senatu RP
w ramach konkursu na realizację zadania
«Współpraca z Polonią i Polakami za granicą»

«Газета польська Буковини»
виходить раз на місяць.

Газета розповсюджується через первинні організації Товариства польської культури ім. А.Міцкевича і продається у римо-католицькому костелі в Чернівцях та у костелах області.

Ціна договірна.

Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie ponosi odpowiedzialności, rękopisów nie zwraca i pozostawia sobie prawo do skrótów i korekt.

Materiały podpisane nie zawsze odpowiadają opinii redakcji.

Rada Redakcyjna:

Władysław STRUTYŃSKI
Antonina TARASOWA
Regina KAŁUSKI

Olga RUSNAK
Maria MALICKA
Michał HRYZIUK

Adres redakcji:

58000 Czerniowce, ul. Ukrainśka 22 p. 22.
Адреса редакції: 58000 м.Чернівці,
вул.Українська, 22, к.22.
Tel.: 0372/ 52-47-37, tel./fax: (0372) 55-26-59.

Strona internetowa Obwodowego TKP im. Adama Mickiewicza
oraz „Gazety Polskiej Bukowiny” www.bukpolonia.cv.ua

WOLNOŚĆ
I DEMOKRACJA

Zespół redakcyjny:

Antonina TARASOWA
(Redaktor Naczelny)
Władysław Strutyński,
Łucja Uszakowa,
Sergij Szwydiuk,
Artur Oskwarek,
Maryna Łysiuk,
Tomasz Kałuski,
Walentyna Karpiak.